

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus III. vtrum effectus sacerdotij Christi sit expiatio peccatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

Lib. 10. cap. 4.
3. tom. 3.

Respondendo dicendum, quod sicut Augustinus dicit in 1. de Civitate Dei, omne sacrificium visibile, inuisibile sacrificij sacramentum, id est, sacrum signum est. Inuisibile autem sacrificium est quo homo Deo spiritum suum offert: secundum illud Psalm. 50. Sacrificium Deo spiritus contribulatus. Et ideo omne illud quod Deo exhibetur, ad hoc, quod spiritus hominis feratur in Deum, potest dici sacrificium.

Indiget igitur homo sacrificio propter tria. Vno quidem modo ad remissionem peccati, per quod a Deo aueritur: & ideo Apostolus dicit ad Hebr. 9. quod ad sacerdotem pertinet, ut offerat dona & sacrificia pro peccatis. Secundo, ut homo in statu gratiae conseruetur, semper Deo inherens, in quo eius pax & salus consistit. Vnde & in veteri lege immolabatur hostia pacifica pro offerentium salute: ut habetur Levit. 3. Tercio ad hoc, quod spiritus hominis perfecte Deo uniatur: quod maxime erit in gloria. Vnde & in veteri lege offerebatur holocaustum quasi totum incensum: ut dicitur Levit. 1. Hac autem per humanitatem Christi nobis preueniunt. Nam primo quidem nostra peccata delata sunt: secundum illud Rom. 4. traditus est propter delicta nostra. Secundo gratiam nos saluantem per ipsum accepimus: secundum illud Hebr. 9. Factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis eterne. Tercio per ipsum perfectionem glorie adepti sumus. Hebr. 10. Habemus fiduciam per sanguinem eius in introitum Sanctorum, scilicet in gloriam celestem. Et ideo ipse Christus in quantum homo, non solum fuit sacerdos, sed etiam hostia perfecta, simul existens hostia pro peccato, & hostia pacifica, & holocaustum.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus non se occidit, sed se ipsum voluntarie morti exposuit, secundum illud Isaie. 53. Oblatus est, quia ipse voluit: & ideo dicitur se ipsum obtulisse.

Ad secundum dicendum, quod hominis Christi occisio potest ad duplicem voluntatem comparari. Vno modo ad voluntatem occidentium. Et sic non habet rationem hostia: non enim dicuntur occisores Christi, hostiam Deo obtulisse, sed grauitate deliquisse. Et huius peccati similitudinem gerebant impia Gentilium sacrificia, quibus homines idolis immolabant. Alio modo potest considerari occisio Christi per comparationem ad voluntatem patientis, qui voluntarie se obtulit passioni. Et ex hac parte habet rationem hostia, in qua non conuenit cum sacrificijs Gentilium.

Ad tertium dicendum, quod sanctitas humanitatis Christi a principio non impedit, quin ipsa humanitas naturalis, cum in passione oblata est Deo, sanctificata nouo modo fuerit, scilicet ut hostia actualiter tunc exhibita. Adquisitum enim actuale hostie sanctificationem tunc ex antiqua charitate & gratia unionis sanctificante eandem absoluit.

Hic articulus meditatione potius indiget, quam expositione. De re autem ipsa non nihil postea dicemus.

ARTICVLVS III.

Vtrum effectus sacerdotij Christi sit expiatio peccatorum.

Ad tertium sit proceditur. Videtur, quod effectus sacerdotij Christi non sit expiatio peccatorum. Solus enim Dei est peccata dolere, secundum illud Isaie. 43. Ego sum qui deleo iniquitates tuas propter me. Sed Christus non est sacerdos, secundum quod Deus, sed secundum quod homo. Ergo sacerdotium Christi non est expiatio peccatorum.

2. Præterea, Apostolus dicit Hebr. 10. quod hostia veteris Testamenti non poterant perfectos facere: alioquin cessassent offerri, eo quod nullam haberent conscientiam pec-

catorum. Cati eu'tores sufficienter semel mundati, sed in ipsis commemoratio peccatorum per singulos annos fit. Sed similiter sub sacerdotio Christi sit commemoratio peccatorum, cum dicitur, Dimitte nobis debita nostra. Matth. 6. offertur etiam continue sacrificium in Ecclesia: vnde & ibidem dicitur, Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Ergo per sacerdotium Christi non expiantur peccata.

3. Præterea, In veteri lege maxime immolabatur hircus pro peccato principis, vel capra pro peccato alicuius de populo, vel vitulus pro peccato sacerdotis, ut pater Levitic. 4. Sed Christus nulli horum comparatur, sed agnus, secundum illud Hierem. 11. Ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam. Ergo videtur quod eius sacerdotium non sit expiatio peccatorum.

Sed contra est, quod Apostolus dicit Hebr. 9. Sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum se ipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad seruendum Deo viuenti. Opera autem mortua dicuntur peccata. Ergo sacerdotium Christi habet virtutem emundandi peccata.

Respondendo dicendum, quod ad peccatorum perfectam emundationem duo requiruntur, secundum quod duo sunt in peccato, scilicet macula culpe, & reatus pæna: Macula quidem culpa deletur per gratiam, qua cor peccatoris conuertitur in Deum: reatus autem pæna totaliter tollitur per hoc, quod homo Deo satisfacit. Vtrumque autem horum efficit sacerdotium Christi. Nam virtute ipsius, gratia nobis datur, qua corda nostra conuertuntur ad Deum: secundum illud Roman. 3. Iustificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem, qua est in Christo Iesu, quem proposuit Deus propitiatore per fidem in sanguine ipsius. Ipse etiam pro nobis plenarie satisfacit, in quantum ipse languores nostros tulit, & dolores nostros ipse portauit. Vnde patet, quod Christi sacerdotium habet plenam vim expiandi peccata.

Ad primum ergo dicendum, quod licet Christus non fuerit sacerdos secundum quod Deus, sed secundum quod homo: vnus tamen & idem fuit sacerdos & Deus. Vnde in Synod. Ephes. legitur. Si quis Pontificem, & Apostolum nostrum factum dicit, non ipsum ex Deo Verbum, quando factum est caro, & secundum nos homo, sed tanquam alterum præter eum seorsum hominem ex muliere, anathema sit. Et ideo in quantum eius humanitas operabatur in virtute diuinitatis, illud sacrificium erat efficacissimum ad delenda peccata. Propter quod Augustinus dicit in 4. de Trin.

* Vt quoniam quatuor considerantur in omni sacrificio, cui offeratur, a quo offeratur, quid offeratur, pro quibus offeratur: idem ipse vnus verusque mediator, per sacrificium pacis reconcilians nos Deo, vnus cum illo maneret, cui offerebat: vnus in se faceret pro quibus offerebat: vnus ipse esset, qui offerebat, & quod offerebat.

Ad secundum dicendum, quod peccata non commemorantur in noua lege, propter inefficaciam sacerdotij Christi, quasi per ipsum non sufficienter expiantur peccata: sed commemorantur quantum ad illos, qui vel eius sacrificij nolunt esse participes (sicut sunt infideles), pro quorum peccatis oramus, ut conuertantur: vel etiam quantum ad illos, qui post participationem huius sacrificij, ab eo deuiant, qualitercunque peccando. Sacrificium autem quod quotidie in Ecclesia offertur, non est aliud a sacrificio, quod ipse Christus obtulit, sed eius commemoratio: vnde Augustinus dicit in 10 de Ciuit. * Dei. Sacerdos ipse Christus offerens, ipse & oblatio: cuius rei sacramentum, quotidianum esse voluit Ecclesia sacrificium.

Ad tertium dicendum, quod sicut Origenes dicit super Ioan. Licet diuersa animalia in veteri lege offerrentur, quotidianum tamen sacrificium, quod offerebatur mane & vespere, erat agnus: ut habetur Num. 28. Vnde significabatur, quod oblatio agni veri, id est, Christi, esset sacrificium consum-

In Synod. 12
Ephes. cxi
presuit Cy-
rilian. 10.

Lib. 4. c. 14.
cir. fin. 3.
Lib. 10. de
ciuit. Dei.

cap. 20. in
med. tom. 5
Supr. illud

10a. 1. Ecce consummationem omnium aliorum. Et ideo Ioan. 1. dicitur: agnus Dei. Ecce agnus Dei, qui tollit peccata mundi.

1555 ex Of-
ficia
Caroli
Guillart.
Parisi.

COMMENTARIUS.

Recte aduertit Caiet. non querere D. Thom. an expiatio peccatorum sit adæquatus, seu vnicus effectus sacerdotij Christi, sed quia hic videtur esse præcipuus effectus, ad quem hoc sacerdotium eiusque sacrificium ordinatum est, & ideo de hoc specialiter quæstionem mouet, & definit, sacerdotium Christi efficere remissionem peccatorum perfectam, tam quoad maculam culpæ, quam quoad reatam pœnæ. Quæ doctrina re ipsa coincidit cum ea, quæ supra tractata est de merito, & satisfactione Christi, & ideo nihil illi addendum superest. Quæ vero Caiet. circa solutionem ad primum notat de physica efficientia humanitatis Christi circa creationem, vel infusionem gratiæ, non multum ad rem pertinent: nam D. Tho. hic non agit de hac efficacia sacrificij Christi, sed de valore, & sufficientia eius ad perfectam satisfaciendum, & delendum peccatum, & ad hoc propositum dicit in solutione ad primum, quauis Christus non fuerit sacerdos secundum quod Deus, sed secundum quod homo: tamen quia idem homo, qui est sacerdos, est etiam Deus, inde habere sacrificium eius infinitum valorem, & efficaciam ad delendum peccatum, quia valor sacrificij ex dignitate personæ sumptus est, vt latè in quæst. 1. art. 2. tractatum est.

b Solutio ad secundum est valde notanda: in qua D. Thom. ait sacrificium Eucharistiæ non esse aliud à sacrificio, quod Christus obtulit, sed esse eius commemorationem, & sacramentum seu sacræ signum. Non est enim sensus, in cruentum sacrificium non esse verum sacrificium, sed tantum signum sacrificij cruenti: vtrumque enim verè est, & sacrificium, & memoriale: dicitur autem esse vnum, & idem cum sacrificio cruento, quantum ad rem oblatam, & quantum ad principalem offerentem, & quantum ad virtutem & valorem: differunt tamen in modo, & proxima actione offerendi, & sacrificandi, & in ratione representantis, & representati, & quia per vnum applicatur satisfactio, quæ per alterum effecta est. Sed de hac re latius in propria materia.

ARTICVLVS IV.

Vtrum effectus sacerdotij Christi non solum ad alios pertinuerit, sed etiam ad se ipsum.

133.
4. d. 4. q. 1.
art. 3. q. 9.

Ad quantum sic proceditur: Videtur, quod effectus sacerdotij Christi non solum pertinuerit ad alios, sed etiam ad ipsum. Ad officium enim sacerdotis pertinet pro populo orare: secundum illud 2. Machab. 1. Orationem faciebant sacerdotes, dum consummaretur sacrificium. Sed Christus non solum pro alijs orauit, sed etiam pro se ipso: secundum quod supra dictum est, * sicut expresse dicitur Hebr. 5. quod in diebus carnis sue, preces supplicationesq; ad Deum, qui posuit illum saluum facere à morte, cum clamore valido & lachrymis obtulit. Ergo sacerdotium Christi effectum habuit non solum in alijs, sed etiam in se ipso.

2. Præterea, Christus sacrificium obtulit se ipsum in sua passione. Sed per passionem suam non solum alijs meruit, sed etiam sibi: vt supra habitum est: * Ergo sacerdotium Christi non solum habuit effectum in alijs, sed etiam in se ipso.

3. Præterea, Sacerdotium veteris legis fuit figura sacerdotij Christi. Sed sacerdos veteris legis non solum pro alijs, sed etiam pro se ipso sacrificium offerebat. Dicitur enim Leuit. 16. quod Pontifex ingreditur Sanctuarium,

A vt roget pro se, & pro domo sua, & pro vniuerso cœtu filiorum Israel. Ergo etiam sacerdotium Christi non solum in alijs, sed in se ipso effectum habuit.

Sed contra est, quod in Ephesina * Synodo legitur: Si quis dicit, Christum pro se obtulisse oblationem, & non magis pro nobis solum (non enim indiguit sacrificio, qui peccatum nescit) anathema sit. Sed in sacrificio offerendo potissimum sacerdotis consistit officium. Ergo sacerdotium Christi non habuit effectum in ipso Christo.

a Respondeo dicendum, quod sicut dictum est *, sacerdos constituitur medius inter Deum, & populum. Ille autem indiget medio ad Deum, qui per se ipsum accedere ad Deum non potest, & talis sacerdotio subicitur, effectum sacerdotij participans. Hoc autem Christo non competit: dicit enim Apostolus ad Hebræos 7. Accedens per semetipsum ad Deum, semper viuens ad interpellandum pro nobis. Et ideo Christo non conuenit effectum sacerdotij in se facere, sed potius ipsum alijs communicare. Primum enim agens in quolibet genere, ita est influens, quod non est recipiens in genere illo: sicut sol illuminat, sed non illuminatur: & ignis calefacit, sed non calefit. Christus autem est fons totius sacerdotij: nam sacerdos legalis erat figura ipsius: sacerdos autem nouæ legis in persona ipsius operatur: secundum illud 2. ad Corinth. 2. Nam & ego quod donauit, si quid donauit, propter vos in persona Christi. Et ideo non competit Christo effectum sacerdotij recipere.

Ad primum ergo dicendum, quod oratio & si conueniat sacerdotibus, non tamen est eorum officio propria. Cuiuslibet enim conuenit & pro se & pro alijs orare: secundum illud Iacobi vlt. Orate pro invicem, vt saluemini. Et sic potest dici, quod oratio qua Christus pro se orauit non erat actus sacerdotij eius. Sed hac responsio videtur excludi per hoc, quod Apostolus Hebr. 5. cum dixisset, Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, subdit, Qui in diebus carnis sue preces, &c. vt supra *. Et ita videtur, quod oratio, qua Christus orauit, ad eius sacerdotium pertineat. Et ideo oportet dicere, quod alij sacerdotes effectum sacerdotij sui participant: non in quantum sacerdotes, sed in quantum peccatores, vt infra dicitur, Christus autem, simpliciter loquendo, peccatum non habuit. Habuit autem similitudinem peccati in carne: vt dicitur Rom. 8. Et ideo non simpliciter dicendum est, quod ipse effectum sacerdotij participauerit, sed secundum quid, scilicet secundum passibilitatem carnis. Vnde signanter dicitur: qui posuit illum saluum facere à morte.

Ad secundum dicendum, quod in oblatione sacrificij cuiusque sacerdotis, duo possunt considerari, scilicet ipsum sacrificium oblatum, & deuotio offerentis. Proprius autem effectus sacerdotij est id, quod sequitur ex sacrificio, Christus autem consecutus est per suam passionem, gloriam resurrectionis, non quasi ex vi sacrificij, quod offertur per modum satisfactionis: sed ex ipsa deuotione, qua secundum charitatem humiliter passionem sustinuit.

Ad tertium dicendum, quod figura non potest adæquare veritatem. Vnde sacerdos figuræ veteris legis non poterat ad hanc perfectionem pertinere, vt sacrificio satisfactorio non indigeret: sed Christus non indiguit: unde non est similis ratio de viroque. Et hoc est, quod Apostolus dicit, Lex homines constituit sacerdotes, infirmitatem habentes: forma autem iurisdictionis, qui post legem est, Filius in æternam perfectionem.

COMMENTARIUS.

Hanc quæstionem mouet D. Thom. de eodem effectu, de quo in præcedenti articulo tractauerat, vt patet ex consequentia, & ordine articulorum, & ex toto discursu huius articuli. Et in hoc sensu optima, & facilis est eius responsio, scilicet: sacerdotium